

CARANTINE, EPIDEMII, MEDICI ȘI SĂNĂTATE PUBLICĂ ÎN PRINCIPATELE DUNĂRENE/ROMÂNIA (1774–1914)

William Henry Bartlett, *Lazaretul din Brăila*, cca. 1840

4–5 mai 2023

10.00–17.00

Participanți: Constantin ARDELEANU, Constantin BĂRBULESCU, Virginia BLÎNDA, Simion CĂLȚIA, Adrian-Bogdan CIOBANU, Alin CIUPALĂ, Călin COTOI, Gabriel Felician CROITORU, Andrei EMILCIUC, Sorin GRIGORUȚĂ, Ligia LIVADĂ-CADESCHI, Silvia MARTON, Bogdan MATEESCU, Ștefan PETRESCU, Nicoleta ROMAN, Andrei SORESCU, Thomas ȘINDRILARIU, Lidia TRĂUȘAN-MATU, Constanța VINTILĂ

Acest workshop este organizat în cadrul proiectului „Entangled Histories of the Danubian Quarantine System (1774–1914)”, Cod PN-III-P4-PCE-2021-1374 finanțat de UEFISCDI (2022–2024)

<https://daquas.nec.ro/>

PROGRAM

Joi, 4 mai 2023

10.00–10.05

Deschidere

10.05–11.50

Secțiunea 1

Sistemul carantinal între funcția politică și cea sanitară

Moderator: Constantin BĂRBULESCU

Alin CIUPALĂ, Universitatea din București

Carantina în Principatele Române în prima jumătate a secolului al XIX-lea – deturnarea politică a unei instituții sanitare

Silvia MARTON, Universitatea din București / Colegiul Noua Europă

Epidemii, reforme și redefinirea „corupției” în Principatele dunărene (1830–1860)

Lidia TRĂUȘAN-MATU, Universitatea de Medicină și Farmacie „Carol Davilla”

Epidemii de holeră, carantină și politici sanitare în România, de la 1830 la 1875

11.50–12.00

Prezentare de expoziție

Thomas ȘINDRILARIU, Departamentul pentru Relații Interetnice / Arhiva Bisericii Negre, Brașov

Pandemiile și epidemiile trecutului. Provocări de comunicare multilingvă. Câteva schițe – prezentarea expoziției realizate de Departamentul pentru Relații Interetnice: „Impactul epidemiilor asupra dezvoltării multilingvismului în domeniul sanitar reflectat în documente de arhivă ardelenă (sec. XVI–XIX)”

12.00–12.15

Pauză de cafea

12.15–14.00

Secțiunea 2

Epidemii, igienă și viață cotidiană

Moderator: Andrei SORESCU

Constanța VINTILĂ, Institutul de Istorie „Nicolae Iorga”

Oameni și bunuri pe vreme de ciumă, 1750–1830

Gabriel Felician CROITORU, Institutul de Turcologie, Universitatea „Babes-Bolyai”, Cluj Napoca.

Epidemia de „choleră asiatică” din 1866 de la profilaxie la eradicare

Constantin ARDELEANU, Colegiul Noua Europă / Institutul de Studii Sud-Est Europene

Apă potabilă și igienă publică la Gurile Dunării (1892–1914)

14.00–15.00
Pauză de prânz

15.00–16.45
Secțiunea 3
Organizarea și funcționarea cordonului sanitar și a carantinelor dunărene
Moderator: Lidia TRĂUȘAN-MATU

Sorin GRIGORUȚĂ, Institutul de Istorie „A. D. Xenopol”
Carantina de la Galați: începuturi, organizare și primii ani de funcționare. Câteva contribuții documentare

Bogdan MATEESCU, Institutul de Istorie „Nicolae Iorga”
De la plan la clădiri: spațiul carantinal în Țara Românească

Andrei EMILCIUC, Institutul de Istorie din Chișinău / Colegiul Noua Europă
Expansiunea sanitară rusă la gurile Dunării (1812–1853)

Vineri, 5 mai 2023

10.00–11.45
Secțiunea 4
Carantine, epidemii și mobilitate în Sud-Estul Europei
Moderator: Silvia MARTON

Ștefan PETRESCU, Institutul de Studii Sud-Est Europene
Controlul la frontiera de pe linia Dunării. Din corespondența Comitetului Carantinilor și a Departamentului Dinlăuntru al Țării Românești (1830–1854)

Virginia BLÎNDA, Institutul de Studii Sud-Est Europene
Fețele însemnate în carantinele dunărene: protocoale și privilegii (1834–1840)

Nicoleta ROMAN, Institutul de Istorie „Nicolae Iorga”
Mobilitate militară, mobilitate medicală de-a lungul Dunării. Medicii atașați armatelor engleze și franceze în Turcia europeană în prima jumătate a secolului al XIX-lea

11.45–12.15
Pauză de cafea

12.15–14.00

Secțiunea 5

Sănătatea publică în România – evoluții, dispute, relații internaționale

Moderator: Sorin GRIGORUȚĂ

Constantin BĂRBULESCU, Universitatea „Babeș-Bolyai”
Iacob Felix și evoluția sistemului carantinal în România (1858–1905)

Călin COTOI, Universitatea din București
Holera în România secolului al XIX-lea. Carantină, „sănătate pentru toți” și antisemitism demografic

Adrian-Bogdan CEOBANU, Universitatea „Al. I. Cuza” / Centrul Român de Studii Ruse,
Universitatea din București
„Incidentul Olga”. Politicile carantinele și relațiile româno-ruse la sfârșitul secolului al XIX-lea

14.00–15.00

Pauză de prânz

15.00–17.20

Secțiunea 6

Holera – prevenție și reprezentare

Moderator: Constantin ARDELEANU

Octavian BUDA, Universitatea de Medicină și Farmacie „Carol Davilla”
Constantin (Costachi) Vârnav: Despre holera epidemicească, 1848 – Urgență sanitară și comunicare multilingvă în Țările Române

Simion CÂLȚIA, Universitatea din București
Prevenind holera. Consiliul de Igienă al Bucureștiului și măsurile de prevenție antiepidemică în deceniile care premerg Primul Război Mondial

Ligia LIVADĂ-CADESCHI, Universitatea din București / Institutul de Studii Sud-Est Europene
O boală mai ucigătoare decât războiul: Epidemia de holeră din 1913

Andrei SORESCU, Colegiul Noua Europă
Despre câștigarea războiului și pierderea bătăliei cu holera în relatări de călătorie, 1913–1914

17.20–17.30

Concluzii